

Referat från mötet med Regeringens kärnkraftsamordnare

Den 19 februari träffades 43 medlemmar i Vattenfalls veteranförening på Kristinehova malmgård för att lyssna på den nationelle samordnaren för utbyggnad av kärnkraft, Carl Berglöf. Han och hans kansli är en del av Klimat- och näringslivsdepartementet. Hans uppdrag ska slutredovisas senast den 31 december 2026.

Carl tog utgångspunkt i Regeringens planeringsmål på 300 TWh elbehov år 2045. Han redogjorde också för färdplanen för ny kärnkraft som innebär 2500 MW ny kärnkraft 2035 och 10000 MW 2045.

Kärnkraftsamordningen är en koordinerad programutveckling mellan Regeringskansliet, berörda myndigheter och specifika utredningar för att hjälpa Energibolag, Investerare, Industri och elanvändare, Leveranskedjan, Akademi och Internationella kontakter för att åstadkomma ny kärnkraft på ett effektivt sätt.

Det handlar om Styrning, Finansiering, Främjande och Regelverk.

När det gäller finansiering beskrev Carl det kommande förslaget som innehåller Statliga lån, Prissäkringsavtal (CfD) och Risk- och vinstdelningsmekanismer. Propositionen kommer i mars i år och Riksdagsbehandlingen planeras till maj-juni i år och i augusti ska lag och förordning vara klara. Därefter kommer regeringen att lämna in förslaget till EU-kommissionen som troligen tar två år på sig att godkänna förslaget till Finansieringsmodell.

Med den nya tillståndsprocessen som nu utarbetas kommer tiden från att lämna in ansökan för ett nytt kärnkraftblock till dess det kan tas i drift att minska med ca tre år enligt Carl.

Carl redogjorde sedan översiktligt för begreppet Leveranssäkerhet. Han beskrev de fem systemdrifttillstånden, Normal drift, Skärpt drift, Nöddrift, Nätsammanbrott och Återuppbyggnad.

Enligt Carl är det endast kärnkraft och vattenkraft som kan bidra i alla fem systemdrifttillstånd. Det pågår utveckling av tekniska lösningar för vindkraft men det kommer att bli dyrt. När det gäller batterier kommer de att kunna hjälpa till enbart vid Normal och Skärpt drift.

Carl har lämnat två delrapporter till Regeringen. I den andra rapporten föreslår han att ett statligt bolag bildas för att investera i ny kärnkraft. Genom att bolaget investerar i flera projekt som tar del av statens finansieringsmodell kan inlåsnings effekter avseende läroeffekter undvikas. På så vis kan en högre kostnadseffektivitet och bättre hushållning av statliga medel erhållas.

Han föreslår vidare ett regionalt samarbete med närliggande länder avseende kompetensförsörjning och leveranskedjor.

Det kom många frågor från publiken. Bland andra:

I finansieringsmodellen föreslås att statens merkostnad ska tas ut som en skatt. Ett bättre alternativ borde vara en extra avgift på stamnätstariffen. Skulle det vara ett alternativ? Carl höll med om att det skulle kunna vara ett alternativ.

Kan finansieringsmodellen användas för andra kapitaltunga investeringar såsom havsbaserad vindkraft? Carl höll med om det.

Varför investerar inte den tunga industrin i egna kärnkraftsanläggningar? Carl svarade att det mycket väl kan bli så att industrin går in som delägare.

Hur påverkas tidplanen av valet 2026? Carl svarade att den koordinerade programutvecklingen kommer att bli så väl genomarbetad i god tid inför valet att ingen eventuellt ny regering kommer lägga ner den.

Text: Nils Andersson

Foto: Markus Fischer

